

El cas balear. Segons l'anàlisi de Funcas, les illes Balears aguanten la crisi millor que no pas la majoria de les altres comunitats autònomes, i molt millor que no Catalunya i el País Valencià. Una vegada més, cal recordar que únicament són dades estadístiques i que la situació social real, la que es palpa als carrers, és molt diferent. Però, malgrat la duresa amb què la crisi castiga les Balears, és ben cert que, estadísticament, l'any passat les Illes foren la segona comunitat autònoma que resistí més bé la conjuntura negativa, només superades per Extremadura. Segons l'estudi, les Balears reduïren la producció econòmica d'un 2,75%, cosa que indica una millora ostensible en relació amb la mitjana estatal. En termes relatius, és un comportament molt millor que no el valencià i encara més que el català. La cara dolenta és que pronostica que les Balears no sortiran tècnicament de la recessió aquest 2010, perquè el càlcul és d'una pèrdua del 0,9% del PIB, cosa que contravé la darrera previsió que havia fet la Funcas mateix —el desembre passat—, que parlava d'un creixement del 0,1%.

Tot i aquest apunt negatiu, el cas és que l'optimisme econòmic a les Illes ha brotat aquest final d'hivern. Si més no, ho canten gairebé tots els especialistes en economia. La primera dada positiva, per relativa que sigui, fou la desocupació a final de febrer. Per segon mes consecutiu, l'economia balear creava feina. Molt poca —amb prou feines 500 desocupats menys—, però en creava. Tot i la modèstia de la xifra, el fet cert és que és l'única comunitat autònoma que crea ocupació. Que les festes de Setmana Santa —que, de fet, són dues setmanes: del 29 de març fins el cap de setmana del 10 i 11 d'abril— enguany caiguin a començament d'abril permet de tenir esperances que obrin molts més hotels que no l'any passat, i que això es reflecteixi en més disminució de la desocupació el mes de març. Passat festes, pot ser que es refermi la desocupació, però tot d'una ve el maig: el primer dia d'aquest mes se sol considerar que comença la temporada i, per tant, arriben les contractacions en massa de mà d'obra per als hotels.

Poc després de saber les dades de desocupació de final de febrer, el conseller d'Economia, Carles Manera, ex-

pressava el convenciment que “les Illes Balears surten del forat” de la crisi econòmica. Tot i que els càlculs que fa són d'acabar l'any encara amb minva del PIB, creu que serà mínima i que esdevindrà un preludi de la recuperació del creixement per a l'any vinent. Fins i tot no es descarta que la bona nova pugui arribar abans. Val a dir que Manera no ha actuat mai com Salgado o Zapatero, que han mirat de disfressar la realitat. Les seves opinions sobre la crisi sempre han estat força realistes i mai no ha negat la profunditat de la depressió. El fet que per primera vegada mostri un relatiu optimisme pot fer pensar, doncs, que les coses van canviant.

També és d'aquesta opinió Antoni Riera, director del Centre de Recerca Econòmica de la Universitat de les Illes Balears - Caixa de Balears “Sa Nostra”. Segons Riera, “la part pitjor de la crisi ha passat”. Creu que “les bases de l'activitat encara són molt febles, i fonamentades en la despesa pública”, però que l'economia balear “mostra indicadors que es van accelerant de manera més vigorosa que fa un any”. I aquells altres indicadors que, per contra, continuen caient, “cauen amb una intensitat menor”. Per a Riera, el comportament del turisme aquesta pròxima temporada alta serà determinant per a veure si es confirmen els bons auguris. El director del CRE pensa que enguany l'economia balear no es recuperarà del tot, però sí que acabarà l'exercici amb un descens del PIB moderat —entre el 0,3% i el 0,7%—, que donarà pas a un 2011 amb més bones perspectives.

D'una altra banda, la Cambra de Comerç va fer públic un estudi segons el qual només tres empresaris illencs de cada deu considera que el primer trimestre d'enguany serà pitjor que el darrer de l'any passat per a les empreses respectives. Dit d'una altra manera: la confiança empresarial comença a canviar de tendència, perquè dos terços dels enquestats es mostren més optimistes que no pas uns mesos enrere.

Tot plegat, no és que sigui per a fer repicar campanes. Però, després de dos anys de males previsions i notícies pitjors, és la primera vegada que a les Illes s'albira una mica de confiança en el futur econòmic immediat.

Miquel Payeras

Unnim, la marca de la primera gran fusió de caixes d'estalvis de Catalunya, unirà, però no tant com era previst. Hi havia la possibilitat que Caixa Girona, entitat de fundació pública, es fes enrere si no obtenia les quotes de poder esperades. I tal dit tal fet: la setmana passada el consell d'administració gironí va refusar per 9 vots a 3 les mínimes modificacions del pla d'integració amb Caixa Manlleu, Caixa Sabadell i Caixa Terrassa que reclamava la UE, i tampoc no va donar el vist-i-plau als canvis introduïts als estatuts de la nova entitat. Les posicions ambigües de certs directius de l'entitat gironina i la clara oposició del president de la Diputació, Enric Vilert, com també la del president de la patronal FOEG, Jordi Comas —als quals la fusió no agradava gens—, han acabat pesant en la decisió final del consell d'administració. D'una altra banda, els sindicats han expressat la seva preocupació perquè “decisions polítiques puguin afectar l'ocupació i la viabilitat econòmica de la futura caixa”, arran de la decisió del consell de Caixa Girona de rebutjar la fusió. Fonts de Caixa Girona explicaven que la fusió no acabava de plaure a molts dels consellers de l'entitat, perquè no hi veien satisfets els seus interessos i que, per tant, ara l'entitat se centraria a enfortir-se en solitari.

Unnim continua endavant. Caixa Girona salta del vaixell, i de segur que haurà de buscar un altre company de creuer. De fet, al primer tauler de joc de les fusions, l'entitat de fundació pública havia d'unir-se amb Caixa Tarragona i Caixa Catalunya, també de fundació pública. Però aleshores les fitxes no van encaixar. Sigui com sigui, aquesta renúncia no afectarà els fonaments del projecte, perquè, de fet, la idea inicial de la fusió era precisament la que acabarà essent, que ja comptava amb el vist-i-plau de la Generalitat i el Banc d'Espanya. “El projecte es reprendrà de manera immediata”, afirmen en un comunicat conjunt les tres entitats, que no amaguen un cert disgust per la decisió de l'entitat dirigida per Jordi Blanch: “És indiscutible que amb quatre era un projecte amb més dimensió, però no hi ha res més a negociar amb Girona”, sentencien. No es

Adolf Todó i Narcís Serra, durant la presentació dels resultats del 2009 de Caixa Catalunya.

Sacseig al tauler de joc de les fusions

La primera gran fusió de caixes catalanes, serà de tres i no de quatre, ara que Caixa Girona s'ha despenjat a darrera hora de Sabadell, Terrassa i Manlleu. A més, Caixa Catalunya encarrila la segona fusió amb una caiguda dels beneficis del 59%, però amb el sarró ple gràcies a la venda a Mapfre del 50% del seu negoci assegurador.

preveuen més traves al procés, perquè el projecte de quatre ni tan sols havia de passar per Brussel·les, tot i que les autoritats comunitàries n'haurien estat informades perquè les entitats havien reclamat uns ajuts públics per acomplir la integració (el FROB) que no supe-

raven un 2,5% del valor dels actius ponderat per risc, 450 milions d'euros. Tot amb tot, caldrà refer les línies de la fusió entre les tres caixes restants i renovar les previsions del calendari de fusió per començar a operar amb el nom d'Unnim.

El setembre de l'any passat, Caixa Girona va aprovar en una assemblea extraordinària d'afegir-se al projecte de les caixes encapçalades per Sabadell, que havia de donar lloc a la vuitena caixa d'estalvis de l'estat espanyol. La seva aportació al nou projecte es quantificava en 7.715 milions d'euros en actius. Aquell dia, el director general de Caixa Girona, Jordi Blanch, va explicar que per a prendre la decisió d'unir-se a la fusió s'havia dut a terme una "profunda reflexió i valoració dels escenaris de futur", i que "havia estat determinant la voluntat de defensar i assegurar de cara al futur i de la millor manera possible la contribució de l'entitat en benefici de les seves comarques".

Caixa Catalunya vol avançar. També la setmana passada, Caixa Catalunya —que encara és la segona entitat en volums d'actius del país— presentava els resultats de l'exercici 2009 i el full de ruta per a la fusió que té engegada amb Caixa Tarragona i Caixa Manresa. Els seus directius esperen la benedicció de la UE per a

El model cooperatiu, blindat a la crisi

La cooperativa de crèdit Caixa d'Enginyers pot presumir de ser l'única entitat financera que el 2009 va fer créixer els beneficis respecte al 2008. Aquesta caixa, que ja té 100.000 socis i 14 oficines, va obtenir un benefici net de 4,83 milions d'euros, un augment del 9,24%. "Aportem un valor afegit d'estabilitat, no tenim desequilibris manifestos en la nostra estructura de negoci. Tot plegat fa que l'entitat gaudeixi d'una palanca forta de gestió de riscos i de recursos propis estables de primera qualitat", argumenta el president de Caixa d'Enginyers, Joan Cavallé. D'una altra banda, aquesta caixa també té la morositat més baixa del sector, amb un 1,17% d'impagaments, i no s'ha adjudicat ni un sol habitatge dels seus clients per mora. Aquesta cooperativa de crèdit també es distancia de la tònica general del mercat pel que fa a l'estratègia comercial: "La guerra per la captació de passiu no ens interessa. El focus del nostre negoci s'encara a tenir uns actius de qualitat, fer bones inversions."

I mentre moltes entitats financeres tradicionals anuncien tancaments d'oficines de resultes dels processos de fusions, Caixa d'Enginyers aposta pel creixement orgànic intens els anys vinents. I això inclou "comprar oficines que uns altres deixin si s'adapten a les necessitats dels nostres socis". Sobre l'interès per alguna possible fusió amb una entitat de perfil similar, Cavallé ho té clar: "Si l'operació és bona per als socis i per al nostre model de servei, es pot considerar. Si ha de causar un mínim perjudici, la resposta és no."

"superar la tempesta i sortir-ne en la direcció adequada, creant el perfil d'una nova entitat financera preparada per a la *postcrisi*", comentava el president de Caixa Catalunya, Narcís Serra. El vaixell podrà prendre el nou rumb tan bon punt la Comissió Europea autoritzi

la fusió, que fa necessària l'obtenció dels 1.315 milions d'ajudes del FROB per a crear les sinergies necessàries en la nova entitat. Compten que la nova caixa podrà començar a caminar a partir d'aquest mes de juny, sis mesos més tard respecte al calendari previst

inicialment pels responsables de l'entitat, que s'ha vist trastocat pel retard en la definició del FROB.

Caixa Catalunya va tancar l'exercici passat amb un benefici net de 79,2 milions d'euros, un 59% menys que el 2008. El director general de la caixa, Adolf Todó, va atribuir aquesta caiguda a la falta d'extraordinaris en relació amb el 2008, un exercici en què l'entitat es va anotar unes plus-vàlues de 510 milions per la venda de la seva participació a Abertis. A més d'inflar el resultat, aquestes plus-vàlues també van servir per a augmentar les dotacions fins a 890 milions, una partida que ara s'ha reduït fins a 536 milions, un 39,7% menys.

"Els dos anys vinents, la caixa guanyarà molt poc més i la rendibilitat serà baixa, perquè les despeses de la reestructuració passaran directament pel compte de resultats, encara que preveiem una recuperació del benefici amb vista al 2012", va dir Todó. Caixa Catalunya té crèdits de pagament dubtós per valor de 3.177 milions, enfront d'unes dotacions de 1.600 milions. Com a fet remarcable, l'entitat ha pogut mantenir la morositat en un 5,3%, la mateixa quantia que al tancament del 2008, i ha augmentat el nombre de clients d'un 3,6%.

Gemma Aguilera

Breus

L'estat espanyol defensa ara els plans de pensions privats

Allargar la vida laboral dos anys més i... contractar un pla de pensions privat per assegurar-se una pensió digna després de tants anys de feina. El ministre espanyol de Treball, Celestino Corbacho, aconsella que els treballadors contractin un pla privat de pensions que complementi el pla públic. Ara bé, matisa que no fa aquesta recomanació perquè hi hagi risc de no cobrar la pensió, sinó per compensar la pèrdua d'ingressos que significa la jubilació. El ministre explica que ell mateix té contractat un pla de pensions des de fa temps. Lamenta que el debat sobre el futur de les pensions

El ministre de Treball, Celestino Corbacho, recomana de fer-se un pla de pensions privat.

s'hagi contaminat molt, tot i que, a parer seu, les pensions del sistema públic són garantides fins el 2025 "sense fer absolutament cap modificació". Mentrestant, els sindicats continuen manifestant-se contra el retard en l'edat de jubilació.

La companyia aèria Air Nostrum, en nombres rojos

La companyia Air Nostrum va començar a tenir dèficit l'exercici passat, quan reduí la xifra de vendes d'un 17% (561,4 milions d'euros) i el nombre de passatgers transportats d'un 12,7% (4,68 milions). La companyia fundada per la família Serratos a el 1994 va enregistrar unes pèrdues de 16,2 milions d'euros. Per a fer front a la situació, la direcció de la companyia ha anunciat un pla de reducció de despeses de 35 milions d'euros, que inclou l'eliminació de rutes no rendibles, l'acomiadament de treballadors i la progressiva substitució d'avions de 50 places per uns altres de 100.